

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kopia: angelica.hage@regeringskansliet.se

Remissvar på Promemorian ”Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg”

Sammanfattning av Kammarkollegiets synpunkter

Kammarkollegiet har inga synpunkter på själva förslagen i rubricerad promemoria.

Däremot anser Kammarkollegiet att konsekvensbeskrivningen i promemorian är alltför snäv då den framför allt är kopplad till de föreslagna regeländringarna i sig och inte de konsekvenser som dessa kan få på andra lagar och förordningar.

Förslagen i promemorian innebär en utökad användning av kärnkraft. Förslagen har koppling till såväl bestämmelserna om omhändertagande av kärntekniska restprodukter som bestämmelserna om hur detta ska finansieras.

Kammarkollegiet anser därför att frågan om hur de föreslagna ändringarna i promemorian avseende ny kärnkraft och nya aktörer förhåller sig till bestämmelserna i det nuvarande kärnavfallsprogrammet och dess finansiering bör utredas närmare.

Förslagen i promemorian kan även få konsekvenser för uppgifter som ska utföras med stöd av lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor. Kammarkollegiet föreslås få flera nya uppgifter relaterade till bl.a. skadereglering kopplad till radiologisk olycka (se SOU 2021:10). En ökad användning av kärnkraft borde innebära att de nya föreslagna uppgifterna för Kammarkollegiet riskerar att öka i omfattning och påverka förutsättningarna för föreslagen reglering. Kammarkollegiet anser att konsekvensbeskrivningen i remitterad promemoria behöver kompletteras med en analys och bedömning i detta avseende.

Skälen för Kammarkollegiets synpunkter

I promemorian lämnas förslag till ändringar i miljöbalken och lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet (kärntekniklagen) som syftar till att utvidga förutsättningarna för att tillåta uppförande och drift av nya kärnkraftreaktorer.

I konsekvensbeskrivningen i avsnitt 5.4 anges att en ökad användning av kärnkraft innebär att mängden använt kärnbränsle och kärnavfall som behöver tas om hand ökar. Detta kan medföra behov av nya eller utvidgade slutförvar för både kortlivat och långlivat radioaktivt avfall. Även nya eller utvidgade mellanlager kan behövas. Vidare konstateras i avsnitt 5.3 att tillstånden för kärnteknisk verksamhet förutsätter finansiering för nedmontering av reaktorerna och för omhändertagandet av det radioaktiva avfall som uppstår under drift och rivning.

De nuvarande reglerna för omhändertagandet av kärntekniska restprodukter och dess finansiering verkar delvis vara utformade utifrån hur den svenska kärnkraftsindustrin ser ut i dag. Exempelvis anges i 8 § förordningen (2017:1179) om finansiering av kärntekniska restprodukter (finansieringsförordningen) att Reaktorinnehavarna *tillsammans* ska ge in den kostnadsberäkning som avses i 21 § 2 lagen (2006:647) om finansiering av kärntekniska restprodukter till Riksgäldskontoret. I praktiken sköts denna uppgift i dag av Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) som bildades 1973 av de svenska kärnkraftsproducenterna. Idag ägs SKB av de nuvarande verksamma kärnkraftsföretagen Vattenfall AB, Forsmarks Kraftgrupp AB, OKG Aktiebolag och Sydkraft Nuclear Power AB.¹ Kammarkollegiet anser att 8 § finansieringsförordningen bör ses över mot bakgrund av promemorians förslag samt att frågan om hur nya aktörer på kärnkraftsmarknaden ska interagera med befintliga aktörer bör utredas närmare.

Ett annat exempel är 4 § finansieringsförordningen som anger att vid bedömning av förväntade inbetalningar ska varje kärnkraftsreaktor som inte är permanent avstängd antas ha en total driftstid om 50 år eller, om reaktorn har varit i drift i minst 44 år, en återstående driftstid om minst sex år. Även denna bestämmelse verkar vara utformad utifrån hur kärnkraftsindustrin ser ut idag och behöver troligtvis ses över utifrån promemorians förslag.

Ovanstående exempel är inte uttömmande utan syftar till att belysa att det kan finnas skäl att närmare se över de regelverk/bestämmelser som reglerar omhändertagandet av kärntekniska restprodukter och dess finansiering i ljuset av de förslag som presenteras i promemorian.

Förslagen i promemorian kan även få konsekvenser för Kammarkollegiet som genom ändringar i lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologisk olycka föreslås få flera nya uppgifter relaterade till skadereglering kopplad till radiologisk olycka (se SOU 2021:10 Radiologiska skador – skadestånd, säkerheter, skadereglering). En ökad användning av kärnkraft borde innebära en

¹ SKB:s webbsida, www.skb.se

påverkan på förutsättningarna för nuvarande reglering i lag (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor. De nya uppgifter som Kammarkollegiet föreslås få inom ramen för angiven lag riskerar att öka i omfattning. Kammarkollegiet anser därför att utredningen även i denna del behöver kompletteras med en analys och bedömning av konsekvenserna avseende denna lagstiftning.

Detta remissvar har beslutats av chefen för kapitalförvaltningsavdelningen Katarina Ahlstedt. Föredragande har varit juristen Marie-Louise Törnblad.

Katarina Ahlstedt

Marie-Louise Törnblad